

Bahçivan: “Türk sanayisinin üretim ile rekabet gücünü korumak ve artırmak hem ekonomik hem de stratejik bir zorunluluk”

Bahçivan: “Ekonomi yönetimi İran ve ABD-İsrail savaşının olumsuz etkilerine yönelik acil müdahale kapsamında oldukça yerinde adımlar attı. Şimdi ise aynı başarıyı savaşın daha uzun vadeli etkileri başlığında göstermek durumundayız. Acımasız küresel rekabet koşulları yıllara dayanan, büyük fedakarlıklarla oluşturduğumuz sanayi ekosistemimizi titizlikle korumayı bir ulusal güvenlik meselesi boyutlarında önemli kılıyor. Türk sanayisinin üretim ve rekabet gücünü korumak ve artırmak hem ekonomik hem de stratejik bir zorunluluktur.”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisinin Mayıs ayı olağan toplantısı “Dünyadan ve Türkiye’den Ekonomik Görünüm, Sanayimizin ve Üretim Hayatımızın Rekabet Gücünü Koruyacak Öneriler” ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu’nda gerçekleştirildi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan’ın açılış konuşması yaptığı Meclis toplantısında, Ekonomi Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Güldağ moderatörlüğünde İSO Danışmanı ve Quanta Danışmanlık Kurucu Ortağı Prof. Dr. İbrahim M. Turhan, Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hakan Kara ve Bilgi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erhan Aslanoğlu gündeme ilişkin değerlendirmelerini paylaştı.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, dünyanın geri kalanında olduğu gibi ülkemizde de İran ve ABD-İsrail savaşının stagflasyonist etkiler yarattığı, ancak bu etkilerin boyutuna dönük belirsizliğin yüksek olduğu bir tablonun söz konusu olduğunu belirterek “Diğer yandan biz, bu iklime dünyadan oldukça olumsuz ayrışan bir enflasyon ve dolayısıyla sıkılık düzeyi yüksek bir para politikasıyla yakalanmış olduk. Martta ihracatımızda savaş bölgesi ve Avrupa öncülüğünde çok sert bir gerileme gördük. Nisanda güçlü bir toparlanma söz konusu, ancak bunun öne çekilen talep kaynaklı tek seferlik bir gelişme olup olmadığını henüz bilmiyoruz. Ek olarak göstergeler, iç talepte yavaşlamanın da belirginleştiğine işaret ediyor. Nitekim İSO Türkiye İmalat PMI martta 1,4 puan, nisanda ise 2,2 puan azalarak Eylül 2024’ten sonraki en düşük değeri aldı. Sektörel PMI verileri de mart ve nisanda sektörlerin hemen hemen tamamında üretim ve yeni siparişlerin gerilediğini gösteriyor. Yaşanan yükseliş trendi, bu göstergelerin de yakından takip edilmesi gerektiğini gösteriyor. Sektörel kırılımlarda özellikle kimi emek yoğun ihracatçı sektörlerimizde stres birikiminin yüksek düzeyde olduğunu da düşünüyoruz. Enflasyon tarafında da ocak-şubatındaki olumsuzluğa, kısmen mart, özellikle de nisanda savaşın ilk etkilerinin eklenmesiyle birlikte, TCMB yılsonu ara hedefine neredeyse yılın dördüncü ayında ulaştık. Önümüzdeki süreçte, enerji fiyatlarının seyrine ek olarak,

savaşın ikincil etkileri de belirleyici olacak. Bu noktada özellikle beklentiler ve fiyatlama davranışlarının seyri büyük önem taşıyor” dedi.

Sanayinin rekabet gücünü korumak gerekiyor

Savaşın büyüme, enflasyon ve cari denge başlıklarında Türkiye ekonomisini OVP hedeflerinden uzaklaştırdığını gördüklerini vurgulayan Bahçivan “Bu tahminlere dönük belirsizlikler hayli yüksek. Ekonomi yönetimimiz İran ve ABD-İsrail savaşın başlamasıyla beraber çok hızlı harekete geçti. TCMB fiili faiz artırımıyla lira üzerindeki koruma kalkanını güçlendirdi ve rezerv yönetimini başarıyla yürüttü. Hazine ve Maliye Bakanlığı eşel mobil sistemini yeniden devreye alarak petroldeki uluslararası fiyat şokunun içerideki fiyatlara geçişkenliğini sınırladı. Bunlar acil müdahale kapsamında oldukça yerinde adımlardı. Şimdi ise aynı başarıyı savaşın daha uzun vadeli etkileri başlığında göstermek durumundayız. Bunun başında ise sanayimizin rekabet gücünü korumak geliyor. Türkiye’nin enflasyonla mücadeleyi bir kenara koymak gibi bir lüksü bulunmuyor. Bu süreçte Türkiye’nin üretim altyapısında kalıcı hasar yaşama lüksü de bulunmuyor. Küresel ekonomik sistemdeki tarihi dönüşüm ve içinde bulunduğumuz acımasız küresel rekabet koşulları yıllara dayanan, büyük fedakarlıklarla oluşturduğumuz sanayi ekosistemimizi titizlikle korumayı bir ulusal güvenlik meselesi boyutlarında önemli kılıyor” dedi.

Üretim ayağı güçlendirilmeli

Bölgesel gerilimlerin tedarik zincirlerini ve maliyetleri etkilediği bu dönemde, pandemi döneminde olduğu gibi Türkiye’nin bu coğrafyada üretimin güvenli limanı olma rolünün daha da güçlendiğine işaret eden Bahçivan “Türkiye bu süreçten üretim, lojistik, enerji yolları, finans gibi birçok başlıkta küresel önemini artırarak çıkmak konusunda büyük bir potansiyel taşımaktadır. Bu doğrultuda Türk sanayisinin üretim ve rekabet gücünü korumak ve artırmak hem ekonomik hem de stratejik bir zorunluluktur. Bu bağlamda, fiyat istikrarı ile üretimin korunmasını birbiriyle çelişen hedefler olarak kurgulamamalıyız. İçinden geçtiğimiz konjonktürün bunu bir zorunluluk olarak dayattığı kanaatindeyim. Zira Türkiye maalesef savaş şokuna çok yüksek enflasyon ve sıkı para politikası koşullarında yakalanmıştır. İç ve dış talebin eş anlı zayıfladığı, buna maliyet baskılarında muazzam artışların eşlik ettiği bir ortamda bir de aşırı zorlayıcı finansman koşullarının söz konusu olması, sanayimizde, üretim kapasitemizde kalıcı hasar riskini de beraberinde getirmektedir” dedi. Konuşmasında “Dezenflasyon sürecinin başarısı için üretim ayağının da güçlendirilmesi gerektiği net ve açıktır” diyen Bahçivan, şunları söyledi:

Reeskont kredilerinde akıl sır ermeyen bir teminat sistemi var

“Kalıcı fiyat istikrarına giden yol, üretim kapasitesini zayıflatmadan; verimlilik, teknoloji, finansman ve öngörülebilirlik başlıklarında sanayicinin desteklenmesinden geçmektedir. Sanayimizin yeniden ivme kazanabilmesi için; finansmana erişimin kolaylaştırılması, maliyet baskılarının hafifletilmesi ve öngörülebilirliğin artırılması; teknolojik dönüşümü hızlandıracak, verimliliği yükseltecek ve yüksek katma değerli üretimi teşvik edecek yapısal adımların gecikmeden devreye alınması gerekmektedir. Bu bağlamda, mevcut ekonomi programı sayesinde finansal istikrarda sağlanan toparlanma ve düşük borç stokunun bulunduğu

hareket alanının sanayimizin dönüşümü için gerekli kaynağın oluşturulmasına imkan sağlayacağı düşüncesindeyim. Sağlanacak yeni destek ve krediler çok önemli olmakta birlikte bunların olumlu etkilerini orta ve uzun vadede görebileceğiz. Bununla birlikte, mevcut uygulamalarda yapılacak bazı düzenlemelerin firmalarımızın kısa vadeli işletme sermayesine olan ihtiyaçlarında önemli bir rahatlama sağlayacağı düşüncesindeyim. Örneğin; Reeskont kredileri ihracatımızın finansmanı için büyük önem taşıyor. Ancak bu kredilerde akıl sır ermeyen bir teminat mektubu sistematığı çalışıyor. Firmalar, faizini zaten peşin ödedikleri total riskin yüzde 100 kadar fazlasına karşılık gelen bir teminat mektubu vermek zorunda kalıyorlar. Adeta boşluğa verilen bu teminat, hem teminat mektubu komisyon masrafının aşırı düzeyde artmasına hem de firmaların teminat limitlerinin yok yere azalmasına neden oluyor. Diğer önemli konu da vergisel uygulamada yaşanıyor. Faiz giderinin tamamı kredi kullanıldığı anda oluşmasına rağmen aynı dönemde dikkate alınmıyor; zorunlu olarak 12 aya yayılarak muhasebeleştiriliyor. Bütün bunlar şirketlerimize ilave mali ve vergisel yük getiriyor.”

Bilgi: Ayten Güvenkaya 0212 2224781 / 0533 6257980

İyi çalışmalar dileriz / PR Basın Halkla İlişkiler